

XVII. PETRUS ALBERTUS VAN DER PARRA, JEREMIAS VAN RIEMSDIJK, JAN SCHREUDER, HUIJBERT WILLEM VAN BAZEL, REYNIER DE KLERK, MICHEL ROMP, WILLEM HENDRIK VAN OSSENBERG, MAURITS THEODORUS HILGERS, WILLEM ARNOLD ALTING EN PIETER CORNELIS HASSELAAR, BATAVIA 31 DECEMBER 1766.
VOC 3160 (Kol. Arch. 3052), fol. 726-1395.

([fol. 726] Zie ook De Jonge, Opkomst XI, p. 54 boven – p. 55 r. 3v.b. Men prijst zich gelukkig dat de generale missive evenals in 1749 weer aan de erfstadhouder als eminent hoofd van de Compagnie kan worden opgedragen en dat Zijne Doorluchtigste Hoogheid het op- en toezicht over de bezittingen op zich heeft willen nemen. [fol. 727] Dat de Hoge Regering zich onder het hoger gezag van een prins mag stellen geeft haar nieuwe moed en moedigt haar aan de Compagnie zodanig te besturen dat ze groot en nuttig voor het vaderland is. Men zal de prins hoogachten en getrouw zijn en wenst hem en zijn huis alle gunst van de Allerhoogste toe. De brief van 14 april 1766 van de bewindhebbers te Amsterdam, die op 25 november werd ontvangen, bracht het bericht dat Zijne Hoogheid het opperbewindhebber- en gouverneur-generaalschap over de Compagnie had aanvaard. [fol. 728] Dit is met kanonschoten bekend gemaakt en op 1 mei 1767 zal de statelijke inhuldiging plaatshebben. Zijne Doorluchtige Hoogheid zal dan officieel in zijn gezag te Batavia en op alle onderhorige kantoren erkend worden. Uit genoemde brief bleek ook dat de heer bewindhebber Thomas Hope provisioneel tot de representant van de prins was benoemd. Daarmee wenst men hem geluk. [fol. 729] De voorzeiler de Enkhuizen vertrok op 23 oktober 1766 met de generale missive van 21 oktober. Op 7 november zijn met een briefje van 6 november de overige zes retourschepen Kronenburg, Velsen, Walcheren, Vreeburg, Zilveren Leeuw en Noord Nieuwland vertrokken en kwamen op 21 november buiten Straat Sunda in volle zee. De lading van deze vloot heeft een waarde van f 1.373.570. Men hoopt dat deze schepen voor de aankomst van deze generale missive Nederland bereikt zullen hebben. Vervolgens rapporteert men over de kantoren voor zover dat nog niet is geschied in de generale missiven van 8 april en 21 oktober 1766. De beantwoording van de brief van 29 maart 1766 van Heren XVII volgt onder het gedeelte over Batavia.

AMBON

[fol. 730] In de generale missive van 21 oktober 1766 is al bericht dat de aanzienlijke kruidnagelooft 983.660 lb, of 51.185 lb boven de prognose is geweest. Het bestuur verwacht in totaal een opbrengst van ongeveer 1.400.000 lb. De schepen Voorland en Blijdenberg vervoerden direct of via Java's Oostkust aan tarwe, vlagendoek, zout, rijst en overige bestelde koopwaar en contanten voor f 336.000,- en bovendien 16 pakken guinees textiel en vier koperen stammortiers voor de kruitmolen. Uit Ambon zijn gewone brieven van 25 mei, 7 juni en 20 september 1766 en geheime van 25 mei en 20 september ontvangen. [fol. 731] Daarover is op 27 en 28 november 1766 vergaderd, waarbij het volgende is besloten. Wat betreft schepen en vaartuigen ontving het bestuur door het verongelukken van de bark Lief-tallige geen rapport van het hoofd van de zeemacht Nicolaas Houtingh over de klachten van de slechte staat van de verleden jaar gezonden vaartuigen. Het is nogmaals voor commentaar verzonden. Bovendien zijn het bericht van majoor David Bacheracht over de geweren die verleden jaar waren teruggezonden, en de papieren betreffende de onregelmatigheden bij het belasten van gelden van leerlingen, en die van de kinderen van de gerepatrieerde op-perkoopman Govert Ludolph van Beusechem, naar Ambon teruggezonden. Daarom was verleden jaar gevraagd en [fol. 732] bij resolutie van 28 november 1765 nog eens aangedrongen. Ook is het bericht van het opperhoofd van het generaal soldijkantoor verstuurd,